

SELVITYS SIVUNEUVOLOISTA

Sivuneuvoloita (liitteenä tarkempi lista ja tilasto asiakasmääristä ja käytetystä työajasta ja kilometreistä):

- Raattamassa
 - Kiistalassa
 - Kallossa
 - Tepastossa
 - Alakylässä
 - Molkojärvellä
 - Tepsassa
-
- Seurataan verenpainetta, verensokeria, yms arvoja
 - Otetaan verikokeita tarvittaessa
 - Annetaan injektioita
 - Huuhdotaan korvia
 - Annetaan ohjausta, neuvontaa yms tarpeen mukaan
 - Annetaan rokotuksia
 - Hoidetaan ajanvarausasioita, todistus- ja hakemusasioita (mm. kuljetustuki, siivouspalvelu, aurausavustus, hoitotarvikkeet yms.)
 - Viedään hoitotarvikkeita ja seurantavälineitä (diabetesvälineet, vaipat)
 - Joskus tehdään muistitestejä tms
 - Joskus käydään samalla reissulla kotikäyntejä

Sivuneuvoloita järjestettiin ennen samoille päiville, kun terveydenhoitajat kävivät tekemässä kotisairaanhoidoa sivukylillä. Nyt tilanne on eri, kun kotisairaanhoido järjestetään eri tavalla. Nykyisin sivuneuvoloita varten on ajettu kyliin varta vasten. Siksi tarvittaessa on sovittu myös kotikäyntejä samalle päivälle matkan varrelle.

Asiakasmäärät ovat lähes kaikissa sivuneuvoloissa vähentyneet viime vuosina. Useimmissa sivuneuvoloissa käy vain 1-3 asiakasta. Heilläkään ei varsinaista määrättyä kontrollia/seurantaa ole. Joidenkin asiakkaiden kanssa sovitaan käynti sivuneuvolassa, esim. diabeetikon jalkojen tarkistaminen, rokotus, kotiseurantojen tarkistaminen, hoitotarvikkeiden vienti tms., jolloin tiedetään, että ainakin joku tulee sivuneuvolassa käymään ja asiakas välttyy kirkolle tulemiselta. Toisinaan kävijöinä on vain näitä sovittuja asiakkaita.

Influenssarokotusten aikaan käyntejä voi olla selvästi muuta vuotta enemmän, esim. Raattamassa normaalisti se 1-3 kävijää, mutta rokotustaikana jopa yli 30 kävijää.

Sivuneuvoloita varten järjestetyt paikat ovat hyvin erilaisia. Raattamassa, Kiistalassa, Molkojärvellä ja Tepastossa neuvolaa pidetään kouluilla (tai jo suljetuilla kouluilla). Kallossa neuvolaa pidetään kaupan tiloissa ja Alakylässä päiväkodin (ent. terveystalon) keittiössä. Alakylässä entinen vastaanotto-tila on tarvittu päiväkodin käyttöön ja sivuneuvolan vastaanottoa on jouduttu siirtämään ahtaaseen, epäkäytännölliseen keittiöön, jota ei ole tarkoitusta varten remontoitu. Tepsassa neuvolaa on pidetty yksityiskodissa. Osin neuvolatilat ovat kylmiä/huonosti lämmitettyjä eikä lämmintä vettä tule. Tämä vaikeuttaa joidenkin toimien hoitamista esim. näytteenotto hankalaa kylmistä sormista, korvahuuhtelut eivät mahdollisia, verenpainetta pitää mitata useiden vaatekerrosten päältä jne.

Olemme kartoittaneet lähikuntien (Muonio, Kolari, Sodankylä, Inari, Ylitornio) osalta sivuneuvoloiden tilannetta.

Sodankylässä ei ole sivuneuvoloita, ainoastaan Vuotsossa käydään hoitamassa lastenneuvolapalvelut. Ylitorniolla ei sivuneuvoloita, mutta Meltosjärven terveysasemalla terveydenhoitaja, joka tekee väestövastuutyötä eli hoitaa vauvasta vaariin, myös kotisairaanhoidon. Käy pitämässä sivuneuvola enää 1(-2) kylässä 2-3kk välein. Aiemmin käyntejä tiheämmin ja joka kylässä.

Kolarissa ei sivuneuvoloita. Influenssarokotusaikana käydään ne antamassa.

Muoniossa ei sivuneuvoloita.

Inarissa ei sivuneuvoloita. Sevetissä äitiysneuvolapalvelut ja samalla myös koltille mm. sairaanhoito, kouluterveydenhuolto ja kotisairaanhoidopalvelut järjestetään. Inarissa on ollut aiemmin säännöllinen diabeteshoitajan vastaanotto, mutta sekin loppumassa.

Oma esityksemme on, että sivuneuvoloita voitaisiin vähentää tai lopettaa kokonaan. Kevään 2019 sivuneuvoloiden ajat on jo ilmoitettu ja järjestetään, kuten on sovittu. Vanhat sivuneuvolan asiakkaat ikääntyvät ja siirtyvät palveluasumiseen tms., eikä uusia nuoremman polven asiakkaita juurikaan tule tilalle. Ilmeisesti he ovat jo tottuneet hoitamaan asiansa kirkonkylällä.

Osa asiakkaista on sellaisia, että tarvitsevat jatkossa ehkä kotisairaanhoidon palveluita näytteenoton tms. suhteen, mutta näin asiat on hoidettu loma ym. aikoinakin, jos ei neuvola ole ollut. Osa joutuu myös varmaan järjestämään käynnit kirkonkylälle, mutta sivuneuvoloiden loppuminen tai harventaminen ei lisää kenenkään käyntejä terveyskeskuksessa kuukausittaisiksi tai edes useammiksi kerroiksi vuodessa. Muutoinkin sivuneuvoloissa on hoidettu asioita, jotka jatkossa hoituvat puhelinsoitolla, esim. vuosikontrollien järjestäminen, laboratorioaikojen varaaminen jne.

Meillä aikuistiimin terveydenhoitajilla olisi neuvoloiden vähentyessä paremmin vastaanottoaikoja terveyskeskuksessa, koska sivuneuvoloiden pitäminen vie kuukausittain noin 4 työpäivää. Työajan vapautuessa myös aiemmin (resurssien puutteesta johtuen) lopetetut senioreiden terveystarkastukset voitaisiin käynnistää uudelleen.

Influenssarokotusaikaan voisimme edelleen järjestää rokotustilaisuuksia sivukylillä. Samalla voisimme hoitaa myös kotihoidon asiakkaiden rokotuksia, jos sille olisi tarvetta.

Kittilässä 19.3.2019

Anne Vierelä
terveydenhoitaja

Merja Piekkari
terveydenhoitaja

SIVUNEUVOLOIDEN ASIAKKAAT (+ KOTIKÄYNNIT) v.2017 - 2018

v.2017	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	asiakkaat/ kuukaudet	km/käytetty aika
--------	-------	-------	--------	-------	-------	------	-------	-----	------	------	--------	-------	-------------------------	---------------------

Raattama	3	peruttu	4	4	5	tauco	tauco	3 + 1	2 + 1	2	18 + 2	peruttu	41+4 / 8kk	188km / 5t
Kiistala	8	3	4	5	5 + 1	4	tauco	3 + 1	2 + 1	2	6 + 1	3	45+4 / 11kk	85km / 3t
Kallo	7	8	8	peruttu	11	tauco	tauco	7	7	8	9	5	70 / 9kk	84km / 3t
Tepasto	2	3	2	8	peruttu	tauco	tauco	3	0 + 1	4	4	peruttu	26+1 / 8kk	96km / 3t
Tepsa	3 + 3	2 + 1	4	4 + 2	3 + 1	tauco	tauco	3	1 + 1	2 + 1	5 + 1	peruttu	27+10 / 9kk	76km / 3t
Alakylä	3	7	3	0	2	tauco	tauco	2	2	5	2 + 1	peruttu	26+1 / 9kk	176km / 5,5t
Molkojärvi	2	4	6	3	4	tauco	tauco	4	2	4	10	peruttu	39 / 9kk	

v.2018	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	asiakkaat/ kuukaudet
--------	-------	-------	--------	-------	-------	------	-------	-----	------	------	--------	-------	-------------------------

Raattama	2	3 + 2	2	peruttu	4 + 1	tauco	tauco	2 + 1	3 + 1	3	20 + 1	3	42+6 / 9kk
Kiistala	4	4 + 1	4	4	peruttu	tauco	tauco	4 + 1	2	2as	8	3 + 2	35+4 / 9kk
Kallo	6	9	5	5	5	tauco	tauco	7	7	8	11	5	68 / 10kk
Tepasto	1	3	5	1	2	tauco	tauco	peruttu	3	3	peruttu	1	19 / 8kk
Tepsa	2	5	3	2	6	tauco	tauco	1	5	3 + 1	2 + 1	tauco	29+2 / 9kk
Alakylä	peruttu	1	3	2	3	tauco	tauco	1	5	10 + 1	4	tauco	29 / 8kk
Molkojärvi	peruttu	5	3	6	2	tauco	tauco	4	2	3	8 + 1		33+1 / 8kk